

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Mvndvs Et Mvndi Partes, Divinæ Bonitatis Ac Ivstitiæ
Præcones**

Stengel, Georg

Ingolstadt, 1645

Reverendissimo Et Amplissimo Domino, Domino Patri in Christo Ac Patri,
Alberto Ordinis S. Benedicti, In Celeberrimo S. Petri Monasterio, Salisbvirgi,
Vigilantissimo, Dignissimo Abbati, Domino Svo ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52365](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-52365)

REVERENDISSIMO ET AMPLIS-
SIMO DOMINO, DOMINO
PATRI IN CHRISTO AC PATRI,

ALBERTO

ORDINIS S. BENEDICTI, IN CE-
LEBERRIMO S. PATRI MONASTERIO,
SALISBURGI, VIGILANTISSIMO,
DIGNISSIMO

ABBATI,

DOMINO SVO PLVRIMVM COLENDO.

Antiquus, & magnus debi-
tor venio, *Reuerendissime*
& *Amplissime Domine Prae-*
sul, tantoq; maior, quanto
antiquior; cum & de cen-
su possim postulari. Quan-

quam & debitor esse non coeperim, nisi
magnus. Tanta enim sunt debita mea,
quanta beneficia tua, eaq; ita mihi altè in
memoriam inscripta, vt obliuisci non pos-
sim: ac vel hinc de magnitudine aestiman-
da. Quia, vt Tullius ait: *a Parua nomina*

(2

179

a. Cic. pro Quintio.

EPISTOLA

in codicem non referuntur. Auxit illa beneficia temporum difficultas, & numerus eorū, quibus liberalissima tua beneficētia succurrit. Nam cūm Suecica procella, vti alios ex vrbibus & arcibus, ita etiam plurimos Religiosos, è Cœnobijs suis, ad Salisburgenses montes fugere coëgisset, apud te, omnes asylum, & ciuitatem refugij inuenerunt, quotquot quæsiērunt: pleriq; non tantūm domicilio recepti, sed etiam viatico adiuti. Inter quos nomen suum libenter profitetur etiam meus Dominus frater Anhusanus Abbas, quem, cum famulis & equis, longo tempore perhonorificè sanè aluisti: quod meminit ipse sæpe, & à me quoque voluit memorari.

Beneficentia gratia promptitudine geminatur, teste D. Gregorio Nazianzeno. Et, vt inter hospitij laudes requirit Poeta, tunc gratia summa accedit, quando dici potest: super omnia vultus Accessere boni. Quamobrem Sapientis monitū est: ^{a.} In omni dato hilarem fac vultū tuum. Quin & ipse ^{b.} hilarem

a. Eccli. 35. 11. b. 2. Cor. 9. 7.

DEDICATORIA.

sem datorem diligit Deus. Vnde & tua Paternitas meritò talis Prælatus est, qualem Apostol⁹ requirit, *2. Qui presit in sollicitudine simul, & qui miseretur in hilaritate.* Nemo exulum ad te venientium te tristem vidit: promptum omnes, quotquot venerunt. Nuncquid promptum, cum nò modò hospitalis fueris in tuos tuiq; isti⁹ Ordinis antiquissimi, & florentissimi Religiosos, sed etiã illos hospitio benignè inuitaris, qui propter familiaritatem tibi minimè noti, neque eiusdem regulæ professione coniuncti erant?

Inter hos ego fui, cui, etsi alibi mihi liberale hospitium prouidit diuina bonitas, ne quidquam tamen deesset, amplissima tua beneuolentia, & libros è bibliotheca sua, & amictum ex arca vestiaria, & quidquid deniq; necessarium erat, ex Monasterio suo vltro, ac petere nò audenti obtulit, itaq; sæpius me immerentem tractauit, vt à meis Patribus Fratribusq; plus expectare non potuissem. Quã adeò insignem charita-

E P I S T O L A

ritatem, atque prorsus illustrem liberali-
tatem, tot iam annis, ad hunc vsq; diem,
etiam in absentem continuas, & huma-
nissimis litteris litteras meas fouens, &
munificentissimis donis Musas meas alēs.
Debeo proinde Paternitati tuæ, quod Ho-
ratus Meccenati, quod Augusto Virgili-
us; quod Patrono cliens. Si ergo *benefi-
centia gratia promptitudine geminatur*, quàm
multiplex erit meum debitum, cùm Pater-
nitas tua & hilari vultu, & liberali manu
me toties obligârit, atq; ea ipsa beneficia
in Domino fratre meo Carolo geminârit?

Quanquam quid duos nomino dunta-
xat? Quotquot de Societate nostra, ex v-
uersis Prouincijs, Salisburgo transeunt,
hospitalitatem atque liberalitatem tuam
mirificè experiuntur & prædicant; aiunt-
que, te, ante Dei tribunal, verè dicturum,
*a. Foris non mansit peregrinus, ostium meū via-
tori patuit; immò Christum ipsum dicturū:*
b. Hospes erā, & collegisti me. Nā *c.* id ita esse

a. Iob. 31. 32. *b.* Matth. 25. 35. *c.* Sigeber.
in Chron. & Plat. in vita Leonis IX.

osten-

DEDICATORIA.

ostendit in Leone IX. Pontifice, sub annū
1048. Qui, vt Sigebertus & Platina scri-
bunt, effusus in pauperes & peregrinos, le-
prosum, ante ædes suas inuentum, in lecto
suo collocari iussit, ac manè, die altero,
quæsitum non inuenit. Creditum est igitur,
Christum ipsum pauperis formâ su-
sceptum fuisse, atque in tam misericordis
Pontificis lecto decumbere voluisse. Quē-
admodū & voluit, ^{a.} simili habitu, ad D.
Gregorij Papæ, pauperes hospitio & dapi-
bus excipere soliti, mensam, aliquando ac-
cumbere. Certè, vt ad hanc virtutē homi-
nes excitet S. Ambrosius ait: ^{b.} *Qui scis, an
Deum suscipias, cūm hospitem putas? Abrahā,
dum peregrinantibus defert hospitium, Deum
atque Angelos eius suscepit hospitio. Quamuis
&, cūm hospitem suscipis, Deum suscipis.
Sic enim scriptum in Euangelio legis, dicente
Domino IESV: Hospes eram, & collegistis me.
quod enim vni horum minimorum fecistis, mihi
fecistis.*

a. Io. Diac. in vita S. Greg. l. 2. c. 21. & 23.

b. lib. de Abraham. c. 5.

EPISTOLA

Quæ non recenseo, vt hortator, sed vt demonstrem, quid nos Paternitati tuæ debeamus, si apud Deum ista commeretur, tanquam vera & genuina Abrahæ, Loti, D. Benedicti, & eorum, qui in primitiua Ecclesia hospitalitatem, in summis curishabuerunt, imitatrix. Si Pachomium Ethnicum, in castris Licinij Imperatoris, militantem visa Christianorum Thebanorum, in commilitones suos, hospitalitas & charitas, ad Christi religionem traxit, plus quàm ferreus sim, si me meosq; fratres tam magneticus Paternitatis tuæ amor non itidem trahat.

Quamuis & alia quàm plurima sunt, quæ etiam rapere possint; & profectò multos iam tum rapuerunt, quando Vtenburani monasterij Prior, prudentia, mansuetudine, pietate, doctrina, ingenioq; alijs, tamquam Phosphorus, præluxisti. Vt autem radios longiùs diffunderes, Deo Duce, ad Salisburgensem Academiam vocatus es, vt ibi, ex clarissimo Professore Rector; ex sapientissimo Rectore celeberrim⁹

Ab-

DEDICATORIA.

Abbas monasterij; consiliarius Archiepiscopi ac Principis; Assistsens perpetuus Vniuersitatis; Ordinis tui, per Diocesim Salisburgensem, Visitator; tandemq; nouæ erectæ Congregationis Benedictinæ primus Præsidents fieres. Quibus omnibus in officijs, quæ quantaq; gesseris, vidit Salisburgum, audiuit Germania, leget olim totus Mundus; qui utiq; in te agnoscet eruditionis thesaurum, œconomia regulam, disciplina exemplar, fontem consiliorum, solidaq; virtutis ideam, & meritò inter prima Benedictinæ famliæ sidera, te numerabit. Ego vnã de multis perstrinxi virtutem; si singulas vellem stilo complecti, ex epistola volumen facturus essem: quod Paternitatem tuam nolle, scio. Hinc finio, & omnia fausta precor. Ingolstadij. Anno Christi. 1645. 17. Augusti.

R. mæ P. tis T. uæ.

Seruus in Christo

GEORGIUS STENGELIUS
Societatis I E S V.